

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

בפני כב' השופט נמרוד פלקס, סגן הנשיא

התובעת

פלוני

ע"י ב"כ עוה"ד חיה לזר לוטקין

נגד

הנתבע

פלונית

ע"י ב"כ עוה"ד אריאל עטרי

פסק דין

1. תביעת איש (להלן - "האב") כנגד גרושתו (להלן - "האם"), לביטול חיובו במזונות בנותיהם, ולחילופין להפחתתם.
2. הצדדים נישאו בשנת 2006 והתגרשו ביום 15.9.2016. מנישואיהם נולדו להם שלוש בנות - XX בת התשע וחצי והתאומות YY, בנות החמש וחצי שנים (שתיהן להלן - "התאומות" ושלושתן יחדיו - "הקטינות").
3. בתביעת המזונות המקורית (תמ"ש XXX), במהלך דיון מיום 29.5.16, הגיעו הצדדים להסכמות, להן ניתן תוקף של פסק דין, ולפיהן האב ישלם עבור מזונות הבת XX סך של 700 ₪ ועבור כל אחת משתי התאומות סך של 1,200 ₪, ובסה"כ 3,100 ₪ לחודש (להלן - "פסק הדין"). עוד הוסכם על השתתפות האב במדור הקטינות ככל שישתלם על ידי האם, ובנשיאה שווה של הצדדים בהוצאותיהן הרפואיות החריגות של הקטינות ובהוצאות חינוכן השוטפות; בסוף של הסכמת הצדדים, אשר קיבלה כאמור תוקף של פסק דין, הוסכם כהאי לישנא: "רשמנו בפנינו כי הצעת בית המשפט נסמכה בין היתר על הדין האישי החל על הצדדים, החזקות הנוהגות בפסיקת בתי המשפט באשר לצרכיו ההכרחיים של ילד, ולכלל ההוצאה השולית הפוחתת. אין באמור כדי לגרוע מזכות מי מהצדדים לעתור לשינוי הסכמה זו ככל שיחול שינוי נסיבות מהותי בלתי צפוי ההופך את החיוב לבלתי צודק. רשמנו בפנינו כי בית המשפט הציע הצעתו זו, בין היתר, על סמך המצב הקיים היום" (סעיף 12 לפסק הדין).
4. כפי שטען האב בהליך דנן, הסיפא להוראת סעיף 12 לפסק הדין נכתבה לאחר שהוא עמד על כך. זאת בהתחשב בבע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית (19.7.17) (להלן - "בע"מ 919/15"), אשר באותה העת היה תלוי ועומד בפני בית המשפט העליון וטרם הוכרע, עת האב הביא בחשבון

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

את האפשרות של שינוי ההלכה המשפטית בכל הנוגע לחובת נשיאת אב במזונות ילדיו, וביקש להותיר לעצמו את האפשרות לעתור לשינוי חיובו על פי פסק הדין, אשר ניתן כאמור נוכח הסכמת הצדדים, על רקע המצב המשפטי ששרר אז, קרי - קודם לתחולת הלכת בע"מ 919/15.

5. ביום 20.9.18, כחודשיים לאחר שיצא תחת ידי פסק דין מיום 18.7.18 בתביעת המשמורת (תמ"ש XXX), המורה על משמורת משותפת וזמני שהות שווים של הקטינות אצל הצדדים, עתר האב בתביעתו דנן, לביטול תשלום המזונות, עת הבנות היו כבנות 8 ו-4 שנים, כאשר שינוי הנסיבות המרכזי, אך לא היחיד, הנטען בתביעה - הוא שינוי הדין לנוכח הלכת בע"מ 919/15, אשר הוחלה כאמור לאחר מתן פסק הדין; שינוי זמני שהות - שהפכו שוויוניים לחלוטין בעקבות פסק הדין בתביעת המשמורת; וכן שינוי לרעה במצבו הכלכלי, לעומת מצבה הכלכלי השפיר של האם, שאינו שנוי במחלוקת.

6. בסיכומיו טען האב כי **שינוי הדין הנוהג** יש בו לבדו להביא לשינוי בשיעור המזונות (סעיף 19 לסיכומיו) אלא שלאחר מכן הדגיש כי הוא אינו עותר לסעד המבוקש אך בשל שינוי הדין, אלא בנוסף לשינויי נסיבות מהותיים אחרים עליהם עמד בתביעתו (סעיף 30 לסיכומיו) - בראש ובראשונה, **שינוי זמני השהות שהפכו לשוויוניים** החל מיום שניתן פסק הדין למשמורת, שיש בו כשלעצמו עילה לקבלת התביעה דנן (סעיף 31 לסיכומיו); ושנית, **הפער הכלכלי העצום בין הצדדים שאף השתפר** לטובת האם מעת ניתן פסק הדין למזונות, כפי שהוכח לשיטתו בהליך זה, אשר בהצטרפו של שינוי זה לשינוי זמני השהות ולשינוי הדין הנוהג האמורים לעיל, יש בשינויים אלה כולם יחד, להביא לקבלת תביעתו (דברי הנתבע במבוא לדיון בנושא מצבם הכלכלי של הצדדים, עמ' 6 לסיכומיו).

7. התביעה דנן הוכתרה אומנם על ידי האב כתביעה ל**ביטול תשלום מזונות**, אולם, בפועל מדובר בביטול חיובו שלו בתשלום המזונות לידי האם, קרי - שינוי אופן הנשיאה בהם, כך שבמקום שיהא על האב לשלם תשלומי מזונות עבור הקטינות לידי האם, יישא כל צד במחצית הוצאות הקטינות באופן ישיר, בהתחשב בשינויי הנסיבות הנתענים ולנוכח מצבה הכלכלי של האם; ככל שעדיין ימצא כי יש הצדקה בתשלומי מזונות, טען האב כי אז לנוכח הפער המשמעותי שבין הצדדים יש להשיתם על האם; **לחילופין**, עתר האב לביטול חיובו במזונות הבת הגדולה XX, והפחתת הסכום בו חויב עבור התאומות באופן משמעותי - סכום שאף יפחת מהסך שהוסכם עבור הבת XX בפסק הדין (700 ₪). סכום זה הוסכם עת זמני השהות ל XX אצל כל אחד מההורים לא היו שוויוניים, ולפיכך באשר לתאומות העמידו על סך של 300 ₪ לחודש עבור כל אחת מהן (סעיף 22 לסיכומיו); ועם הגיען לגיל 6 יבוטל גם לגביהן חיובו במזונות, וככל שיש מקום להטיל חיוב במזונות עבורן, מבוקש כי זה יוטל על האם לנוכח הפער הכלכלי המשמעותי הנוטה לטובתה; עוד עתר האב להורות, כי תשלומי המוסד לביטוח לאומי

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

המתקבלים בגין הקטינות ישתלמו לידי נוכח הפער הכלכלי שבין הצדדים; באשר ליתר
התשלומים כגון הוצאות רפואיות חריגות, עתר האב להורות כי ישולמו על ידי הצדדים
שניהם באופן שווה, ברם לו יימצא בית המשפט לחייבו במזונות התאומות עד הגיען לגיל 6,
כי אז מבקש הוא להורות שההוצאות הרפואיות החריגות והוצאות החינוך אשר מעבר
לסכומים הקבועים יחולו במלואן על האם.

8. בסיכומיו נדמה היה כי האב ביקש להפוך את הסעד העיקרי לו עתר בתביעתו, כאשר טען כי
בהתאם להלכת בע"מ 919/15, לפיה המזונות נקבעים על פי יכולת כלכלית הכנסות ורכוש
הצדדים, הרי שיש לחייב את האם לשלם מזונות לאב עבור הקטינות ולא להיפך, ולכל הפחות
יש להורות על ביטול המזונות (סעיף 17 לסיכומיו), אולם לבסוף שב האב בסוף סיכומיו לסעד
המקורי לו עתר בתביעתו דנן, לפיו יבוטל חיובו בתשלום מזונות לידי האם עבור הבנות, וככל
שתהיה הצדקה לתשלום מזונות הרי שלנוכח הפער הכלכלי המשמעותי בין הצדדים יש
להשיתו על האם (סעיף א' עמ' 14 לסיכומיו).

9. האם טענה כי לא התקיימו ארבעת התנאים המפורשים שנקבעו בסעיף 12 לפסק הדין,
בעטיים ניתן להורות על שינוי המזונות שנפסקו. לשיטתה, בתביעה דנן טען האב לשני טעמים
בגינם יש לשנות את המזונות: באשר לטעם הראשון - הלכת בע"מ 919/15 - אשר ממילא
אינה עוסקת כלל בילדים שגילם נמוך מגיל 6, ולפיכך דין התביעה ביחס לתאומות להידחות
על הסף, הרי שלשיטת האם אין בשינוי ההלכה המשפטית משום שינוי נסיבות מהותי, בוודאי
לא שינוי "בלתי צפוי" בעיני האב, שהודה כי היה ער להליך עוד קודם לפסק הדין למזונות,
כאשר לא ניתן לומר כי החיוב הזעום ממילא בו חויב כלפי הבת XX (700 ₪), הפך בעקבות
הלכת בע"מ 919/15 ל"בלתי צודק", בפרט לנוכח עיסוקו וכושר השתכרותו הנטען; באשר
לטעם השני הנטען - שינוי בזמני שהות הבנות עם ההורים לנוכח פסק דין בתביעת המשמורת
מיום 18.7.18 המורה על זמני שהות שוויוניים, וגילן של הבנות, הרי שטענת האב לשינוי
נסיבות מעין זה קשורה קשר בל יינתק לפסק הדין בתביעת המשמורת, אלא שעם שהוגש
ערעור על פסק הדין ואין מדובר בפסק דין חלוט, מן הדין היה כי האב ימתין בטרם יגיש
תביעתו דנן, ולאחר שממילא בוטל פסק הדין על ידי ערכאת הערעור יש להורות על דחיית
התביעה מטעם זה לבדו, ומבוקש לשקול התנהלות זו בפסיקת הוצאות הליך סרק זה. לגופו
של עניין טענה האם לעניין זה, כי אין מדובר בשינוי מהותי לנוכח השינוי הקל של הוספת יום
נוסף פעם בשבועיים ביחס לשנה שקדמה להגשת התביעה. לדבריה, שיהי האב בהעלאת
טענת שינוי הנסיבות ביחס לתוספת של יום בשבוע לבנות שנעשה כשנה לפני הגשת תביעתו,
מלמדת כי אף הוא אינו סבור כי מדובר בשינוי נסיבות מהותי או כזה שהופך את הסדר
המזונות המקורי (3,100 ₪ לחודש עבור שלוש הבנות) ללא צודק. זאת בפרט כאשר האב עתר
להרחבת זמני שהות למן ראשית הליכי המשמורת ולנוכח המגמה הברורה לעניין זה בחוות
דעתה של ד"ר XXX, כך שלא ניתן לומר כי השינוי האמור היה "בלתי צפוי", וברי כי שינוי

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

נסיבות שהוא פרי מעשי האב עצמו כתוצאה מפעולות שיזם לשם כך - היה צפוי; לנוכח העובדה כי שינויי הנסיבות הנטענים לא עומדים בתנאים שנקבעו בפסק הדין למזונות, הרי שיש לדחות התביעה תוך חיוב האב בהוצאות.

10. לשיטת האם, רק בסיכומיו טען האב לשינוי נסיבות נוסף, שהתבטא בהטבת מצבה הכלכלי של האם ובהרעת מצבו הכלכלי שלו. בבחינת למעלה מן הצורך, טענה האם כי יש לדחות את ניסיון האב לפתיחה מחודשת של הדיון במצבם הכלכלי של בעלי הדין משל היינו בדיון המקורי לקביעת מזונות, זאת ממספר טעמים: שיקולי מדיניות שלא לאפשר פתיחת הסכמים באופן שמזמין גל של תביעות סרק ולחשש להגיע להסכמות שישונו ממילא בבוא העת, בפרט בעניינינו אנו בו ההסכם בין הצדדים נעשה כשבבסיסו ההנחה כי האם אמידה מאוד ומצבו הכלכלי של האב כטענתו אז - רע ונעדר הכנסות ורווחים, מכאן שכל הדיון בהכנסות האם ובאמידותה אינם רלבנטיים לדיון הנוכחי, אף אם היו רלוונטיים לצורך קביעת המזונות המקורית, וממילא גם הדיון בפער שבין הכנסות הצדדים אינו רלוונטי - בהיותו ידוע גם בזמן הגעת הצדדים להסכמה לה ניתן תוקף של פסק דין בעניין המזונות; אף לו נניח כי טענות האב לעניין זה הוכחו, אין בכך עדיין למלא אחר התנאים המצטברים הנדרשים לצורך קבלת תביעתו דן שכן לא מדובר בשינוי נסיבות מהותי או בלתי צפוי וממילא לא כזה שהופך את חיובו מכוח הסכמתו לשלם את מזונות שלוש בנותיו לחיוב שאינו צודק. עם זאת, הכנסות ודיווחי האב עשויים להיות רלוונטיים דווקא לדחיית תביעתו על הסף, מקום בו הופרכה טענת האב לפיה חלה הרעה במצבו הכלכלי וכאשר לשיטתה הוכח ההיפך מכך. לדבריה, לפי הנתונים שהוכחו בהשוואה להצהרת האב אודות הכנסתו בתצהירו משנת 2014, הרי שהכנסתו גדלה פי שלושה עד פי ארבעה מאז נקבע חיובו במזונות בנותיו, כאשר גם הכנסתו מדירותיו בארה"ב גדלה. כך שכל שנקבל את קו הטיעון העקרוני בדבר שינוי במצב הכלכלי, על פני הדברים יש דווקא להגדיל את חיוב האב במזונות בשל שינוי קיצוני בנסיבות וגידול דרמטי בהכנסותיו (סעיף 62 לסיכומי האם). גילוי זה בדבר הגידול הדרמטי בהכנסות האב הופך את התביעה לביטול חיובו בסכום של 3,100 ₪ לשלוש בנותיו, למקוממת במיוחד ומכאן שיש לדחות התביעה ולתת ביטוי להליך המיותר בגובה ההוצאות שיטיל על האב.

דיון והכרעה

11. ידוע כי פסק-דין למזונות אינו יוצר מחסום החלטי בפני התדיינות חוזרת, אלא ניתן לשוב ולפנות לבית המשפט בבקשה לדיון חוזר בקשר למזונות, כאשר חל שינוי מהותי בנסיבות בהשוואה למצב שבעבר. בהתאם לדיון הנוהג, רק שינוי נסיבות מהותי, בלתי צפוי ההופך את חיוב המזונות הקיים לבלתי צודק, יצדיק דיון מחדש בחיוב המזונות. ראו: מ"א (מחוזי ת"א) 957/93 פלונית נ' אלמוני, פס"מ נד(3) 133, 137 (1994); מ"א (מחוזי י-ם) 410/94 הלוי נ' הלוי (1996); ע"א 363/81 פייגה נ' פייגה, פ"ד לו(3) 187 (1982) (להלן - "עניין פייגה"); ע"א

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

442/83 קס נ' קס, פ"ד לח(1) 767 (1984) (להלן - "עניין קס"); ע"א 769/77 יוסיפוב נ' יוסיפוב, פ"ד לב(1) 667 (1978); תמ"ש (ת"א) 14652/97 איתם נ' איתם (2003); ע"א 511/78 דלהרוזה נ' דלהרוזה, פ"ד לג(1) 449 (1979); ע"א 381/86 אבין נ' אבין (1986); ע"א 177/81 גלעדי נ' גלעדי, לו(3) 179 (1982) (להלן - "עניין גלעדי"). אלה הם אף התנאים שהציבו הצדדים עצמם במסגרת סעיף 12 להסכם המזונות ביניהם, לו ניתן כאמור תוקף של פסק דין ביום 29.5.16.

12. כשם שניתן לפתוח מחדש פסק-דין רגיל למזונות, שניתן על יסוד הכרעתו העניינית של בית המשפט, כשמשתנות הנסיבות שינוי מהותי, כן ניתן לפתוח פסק-דין, גם אם הוא ניתן בהסכמה, ככל שיוכח שמאז הינתנו חל שינוי מהותי בנסיבות, וכי יהא זה בלתי צודק להשאירו על כנו. באיזון הנעשה אפוא בין שני האינטרסים - אינטרס הסופיות של פסק הדין, והאינטרס שלא יישאר על כנו פסק-דין, שאכיפתו הפכה, עקב שינוי נסיבות, לבלתי צודקת לחלוטין, האחרון יגבר, ולו על מנת להגן על זכויות הילדים. ראו: עניין קס.

13. עם זאת הובהר, כי את המונח "שינוי נסיבות מהותי" יש לפרש באורח דווקני, אין המדובר בשינוי של מה בכך, כדי פתיחת שער רחב המתיר התדיינות חוזרת בעניין המזונות, כל אימת שהטינה ההדדית או ניגודי האינטרסים בין הצדדים דוחפים לכך. נהפוך הוא, ההלכה מגבילה ומצמצמת את הדיון החוזר, כאמור, רק לאותם מקרים בהם חל שינוי מהותי בהשוואה למצב שבעבר וככזה היורד לשורש הסכמת הצדדים. שינוי בלתי משמעותי על תוצאותיו צריך "להיספג" על-ידי הצדדים להתדיינות הקודמת, והם חייבים להתאים עצמם למשמעותו, בלי לשוב ולפנות לערכאות. עניין פייגה, עמ' 188-189; בע"מ 3984/15 פלונית נ' פלוני (2016).

14. על מבקש השינוי הנטל להוכיח התקיימותם של שלושת התנאים המצטברים דלעיל, היינו, שינוי נסיבות מהותי (מה היה המצב בעת שהושגה ההסכמה בדבר המזונות, ומה השינוי שחל מאז) אשר פסק דין למזונות, שבטבעו צופה פני עתיד, לא צפה מראש, והשאת החיוב הקודם תגרום לאי צדק. ראו: עניין קס; ע"א 552/83 מבורך נ' טייב, פ"ד לח(1) 526, 532 (1984); עניין פייגה; עניין גלעדי.

15. להלן אפנה לבחון את שלוש האדנים עליהם ביסס האב את תביעתו דנן: א. שינוי הדין הנוהג לנוכח הלכת 919/15; ב. שינוי בזמני השהות של הבנות עם ההורים; ג. שינוי במצב הכלכלי של הצדדים.

שינוי הדין הנוהג בעקבות הלכת בע"מ 919/15 - האם מהווה שינוי נסיבות

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

16. בפסיקה נשמעו דעות שונות בנוגע לשאלה האם יש בהלכת בע"מ 919/15 לכשעצמה משום שינוי נסיבות מהותי, לצורך עיון מחדש במזונות שנפסקו; **יש וראו בכך שינוי מהותי בפני עצמו**, תוך שבחרו להעדיף במכלול האינטרסים את עקרון השוויון שנפסק בבע"מ 919/15 בין האב לאם ואת השוויון בין זוגות שנפרדו לפני בע"מ 919/15 לבין אלו שנפרדו אחריו, על פני עקרון ההסתמכות של הצדדים ועקרון סופיות הדין. ראו: תמ"ש (פ"ת) 4542-03-16 א' נ' ב' (2018); **יש מי שקבע באופן נחרץ כי אין די בשינוי ההלכה המשפטית לבדה**, ויש צורך גם בהוכחת שינוי נסיבות עובדתי. ראו: תלה"מ (י-ם) 13751-02-17 ל.ב. נ' מ.ב.ה (2018) (להלן - "עניין ל.ב."); תמ"ש (חי"י) 29972-07-16 ר.ס. נ' ש.ס. (2018) (להלן - "עניין ר.ס."); תלה"מ (ראשל"צ) 8390-10-17 פלוני נ' פלונית (2018) (להלן - "תלה"מ 8390-10-17"); תלה"מ (ת"א) 38034-09-17 פלוני נ' פלונית (2018) (להלן - "תלה"מ 38034-09-17"); **יש מי שראה להבחין** בין חיוב מזונות שהורתו בפסק דין שניתן קודם להלכת בע"מ 919/15 או בהסכם שעניינו קביעת שיעור המזונות בלבד - אז הלכת בע"מ 919/15 מהווה לכשעצמה שינוי נסיבות מהותי; לבין מזונות שנקבעו בהסכם גירושין או הסכם יחסי ממון כולל - אז אין לראות בהלכת בע"מ 919/15 לבדה משום "שינוי נסיבות", והמבקש לשנות את שיעור המזונות המוסכם יידרש להוכיח תחילה שינוי נסיבות עובדתי קל יותר מבעבר, בנוסף לתנאי מקדמי נוסף של תום לב בהגשת התביעה (בפרט באשר לנכונות לקחת חלק פעיל באחריות הורית משותפת לילדים ולא רק רצון להשתמט מתשלום מזונות). ראו: תלה"מ (נצי) 10726-05-18 א.ק. נ' ע.ק. (2018), פסקאות 35.1, 35.8-35.9 לפסק הדין (להלן - "עניין א.ק."); **ויש שהציעו דרך ביניים** לפיה אין די בהלכת בע"מ 919/15 לכשעצמה להוות שינוי נסיבות שיצדיק עיון מחדש במזונות שנפסקו, כך שיש עדיין לחייב בהוכחת שינוי נסיבות, אך יש מקום להקל ברף הראייתי הנדרש לשם בחינת שינוי הנסיבות כך שידרש שינוי נסיבות קל משמעותית מזה שנדרש בעבר בפסיקה לשם עיון מחדש. ראו: תלה"מ (קר"י) 18283-10-17 פלוני נ' אלמונית (2018); עניין א.ק., פסקה 35.8 לפסק הדין; תלה"מ 38034-09-17, פסקה 32 לפסק הדין.

17. למעשה, רוב רובם של שופטי בית המשפט לענייני משפחה סברו כי אין תחולה רטרואקטיבית להלכת 919/15 ביחס לפסקי דין חלוטים למזונות שניתנו עובר לאותה הלכה, תוך שהבהירו כי אין מקום להחלת ההלכה החדשה כשינוי נסיבות מהותי לכשעצמו, **כאשר עסקינן בהסכם גירושין הכולל הסכמות לעניין מזונות הצדדים**. גישה זו נבעה הן מתוך הרצון לשמור על חופש החוזים וההנחה כי הצדדים בעת הסכמתם ידעו כי אפשר הוא שהדין ישתנה, הן בשל כך שהסכם גירושין הוא הסכם מורכב הכולל הסכמות רבות ושונות אשר האחת תלויה בשנייה ובמרחק הזמן לא ניתן לבודד כל הסכמה והסכמה והסיבה שהביאה לגיבושה בדרך כזו או אחרת; הן בשל החשיבות בשמירה על יציבות משפטית. ראו: עמ"ש (מרכז) 62263-10-17 ע.ל. נ' ס.ק. (2018), פסקה 22 לפסק הדין והאזכורים שם (להלן - "עמ"ש 62263-10-17"); תמ"ש (ת"א) 29329-07-16 ג.נ' א.ג. (2017); תמ"ש (י-ם) 51305-01-16 נ.ש. נ' ח.ש.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

(2018); עניין ל.כ.; תלה"מ (ת"א) 17-08-19775 ב.ש. נ' י.ש. (2018) (להלן - "עניין ב.ש.");
תמ"ש (פ"ת) 13-06-61453 פלוני נ' פלונית (2017); תלה"מ 17-10-8390; עניין ר.ס., ועוד.

18. גישת ביניים זו היא, העמדה המסתמנת גם בערכאות הגבוהות יותר - בית המשפט המחוזי
ובית המשפט העליון. ראו: עמ"ש (חי') 18-05-14599 פלוני נ' אלמונית (2018); בע"מ 9204/18
פלוני נ' פלונית (2020). דומני איפוא, כי ניתן לקבוע שהמצב המשפטי הנוהג הוא, שאך אם
יוכח שינוי נסיבות עובדתי יידרש בית המשפט לבחינת שיעור המזונות לאור המצב המשפטי
הקיים כיום, נוכח הלכת בע"מ 919/15, וכי בנסיבות אלו יהא זה ראוי לבחון את שאלת שינוי
הנסיבות בעין מקילה יותר ופחות קפדנית מזו שנהוג היה עד כה ע"פ פסיקת בתי המשפט
בעניין פייגה ובעניין גלעדי.

19. בעניינינו אנו, לא מדובר בהסכם כולל של גירושין במסגרתו נקבעו מזונות הילדים, כי אם
בהסכם המתייחס למזונות בלבד, תוך הסכמה מפורשת, לפיה המזונות המוסכמים נקבעו על
בסיס הדין הקיים באותה עת, כך שיש טעם מיוחד לראות אפוא בשינוי הדין הנוהג משום
שינוי נסיבות מהותי העומד לבדו. ראו והשוו לעניין זה גישת כבוד השופט אסף זגורי בסעיף
35.9 לפסק דינו בעניין א.ק.; קל וחומר כאשר הצדדים צפו בעת אישור ההסכם את
האפשרות, כי הדין ישתנה בעקבות בע"מ 919/15 שהיה תלוי ועומד באותה עת (ראו לעניין
זה אף טענת האם עצמה בסעיף 16 לסיכומיה), ובשל כך עמד האב על הוספת ההסכמה
האמורה בסיפא לסעיף 12 להסכם ביניהם, ולפיה "דשמנו בפנינו כי בית המשפט הציע
הצעתו זו, בין היתר, על סמך המצב הקיים היום". ראו: עדות האב ש' 22-23 עמ' 4
לפרוטוקול מיום 8.3.20; הסיפא האמורה לא נועדה אלא לעגן הסכמה מפורשת של הצדדים,
עליה עמד האב בדווקנות במעמד אישור ההסכם בפני, לפיה ככל שישתנה הדין הנוהג, יהא
בכך משום שינוי נסיבות שיאפשר עיון מחדש בסכום המזונות בו חויב; כך שניסיון האם
להיבנות מכך שהאב צפה שינוי זה ובכל זאת הסכים לחיובו במזונות הבנות, על בסיס הדין
שנהג אותה עת, אין בה לגרוע מהמסקנה כי יש לראות בשינוי זה לבדו כשינוי מהותי. דווקא
התנייתם המפורשת של הצדדים בהסכם שקיבל תוקף של פסק דין, מחזקת את המסקנה
האמורה, שכן היא תומכת בגרסת האב לעניין עמידתו על תנאי מפורש זה. ראו לעניין זה
עמדת כב' השופט שמואל בר יוסף, לפיה הצידוק להתערבות ביחסים החוזיים גם בנוגע
למזונות קטינים צריך להימצא בד' אמות דיני החוזים. ראו: תלה"מ (ת"א) 17-08-19775 ב.ש.
נ' ש.י.ש. (2018).

20. למעשה במובן זה, ניסיון האם להיתפס לצפיות של שינוי נסיבות זה כעניין השולל את קיום
התנאים המצטברים לצורך בחינה מחודשת בחיוב המזונות, יכולה אפוא להתפרש דווקא
כחוסר תום לב, מקום בו הצדדים קשרו מפורשות את החיוב בדין שנהג באותה עת, תנאי
שאינו שכיח בהסכמי גירושין בכלל ובהסכמים בדבר מזונות ילדים בפרט. לעניין עקרון תום

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

הלב אותו יש לשקול בתביעה מעין זו, ראו: עדות האב ש' 22-23 עמ' 4 לפרוטוקול מיום 8.3.20; והשוו: עמ"ש (חי') 53288-03-18 **פלוני נ' פלונית** (2018); ובע"מ 3148/07 **פלוני נ' פלוני** (2007) (להלן - "**עניין פלוני**"); יוער כי פסקי דין אלה אמנם התייחסו לתום הלב של מגיש התביעה לשינוי מזונות, ברם יפים הם גם באשר לנתבע המתנגד לשינוי נסיבות בטענות הגנתו. שהרי ככלל, על בית המשפט לבחון לא רק האם יש על פי הדין האישי מקום לשקול שינוי במזונות, אלא גם כיצד תשפיע פסיקת מזונות מוגדלים או מופחתים, על **מכלול היחסים**, לכאן או לכאן, ובעיקר האם מתבקשת היא **בתום לב**, כדברי כב' השופט רובינשטיין בפסקה ו(4) בעניין פלוני.

21. לדידי עמדת הביניים כפי שהוצגה בפסיקה היפה ביחס להסכם גירושין כולל, נכונה מכוח קל וחומר באשר לחיוב פסוק במזונות שמקורו בפסק דין, או בהסכם לעניין מזונות בלבד, בפרט בהתחשב בשיקולים מערכתיים, ובייחוד בנסיבות המקרה דנן, בו הצדדים מצאו לקבוע זאת מפורשות במסגרת ההסכם ביניהם; יצוין כי עיון בפסקי הדין הרבים שניתנו באשר לשאלה זו מאז בע"מ 919/15, מעלה כי רוב רובם של המקרים שהובאו לפתחו של בית המשפט לשם בחינה מחודשת בחיוב המזונות היו במצב דברים בו ניתן תוקף של פסק דין להסכם כולל של הצדדים בעבר.

22. במאמר מוסגר אציין, כי גם אם נקבל את טענת האם, לפיה נדמה שאף לשיטת האב עצמו ספק אם היה די בשינוי הדין הנוהג על מנת לעתור לביטול המזונות או הפחתתם, שהרי תביעתו דנן הוגשה אך בסמוך לאחר פסק הדין לעניין המשמורת - כשנה לאחר מתן פסק הדין בבע"מ 919/15 - סבורני, כי עלה בידי האב להוכיח שינוי נסיבות מהותי הנוגע לזמני השהות. די בשינוי מהותי כדי להצדיק בחינה מחודשת של חיובו במזונות. זאת אף על פי הדין שנהג בהתאם לפסקי דין פייגה וגלעדי הנ"ל, ולא כל שכן על פי גישת הביניים הנזכרת לעיל.

שינוי בזמני השהות

23. שינוי משמעותי בזמני השהות של ההורים עם ילדיהם, עשוי להוות שינוי נסיבות מהותי שיצדיק את שינוי המזונות. ראו: אבישי גריידי ונסים שלם, **מזונות ילדים - הלכה ומעשה**, עמ' 303-303 ה'; רמ"ש (חי') 49781-10-15 **פלוני נ' פלוני** (2016); עניין ל.כ. נדמה כי אף האם עצמה אינה חולקת על כך, אלא שבאמתחתה שתי טענות עיקריות בשלן יש לשיטתה לדחות את טענות האב: האחת - מקדמית - ולפיה שינוי הנסיבות הנטען לנוכח קיומו של פסק הדין למשמורת מיום 18.7.18, אינו יכול לעמוד ויש לדחות התביעה על הסף לנוכח העובדה כי מדובר בפסק דין שאינו חלוט (סעיפים 19-22 לסיכומיה); האחרת - עניינית - ולפיה השינוי שחל בזמני השהות מעת ניתן פסק הדין למזונות ועד למועד הגשת התביעה הנוכחית **אינו מהותי**, וממילא היה שינוי **צפוי**, לנוכח עמדתה הברורה של מומחית בית המשפט בחוות

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

דעתה השונות, לפיה יש להרחיב את פרקי הזמן בהם הבנות שוהות עם האב, כאשר ממילא השינוי היחיד שהתרחש בשנה שקדמה להגשת התביעה הוא שהבנות לנות אצל האב יום נוסף פעם בשבועיים, כאשר העובדה כי האב עצמו השהה ולא מצא לנכון לראות בהוספת יום נוסף לשהיית בנותיו בשנה שקדמה להגשת תביעתו משום שינוי נסיבות - מלמדת שאין להתחשב בשינוי זה עתה, כאשר התוספת היחידה היא יום נוסף אחד בפרק זמן של שבועיים.

24. בכל הנוגע לטענה הראשונה של האם, הרי שיש לדחותה. יובהר, כי שינוי הנסיבות הנטען בהקשר זה לא בא לידי ביטוי בפסק הדין למשמורת לבדו שאם בשינוי המהותי בזמני השהות, שנעשה בהדרגה, משך למעלה משנתיים שחלפו מעת ניתן פסק הדין למזונות ועד מתן פסק הדין למשמורת. ממילא, ניסיון האם להיבנות מהעובדה כי פסק הדין למשמורת נותר על כנו כהחלטת ביניים בלבד לנוכח פסק דינו של בית המשפט המחוזי מיום 26.2.19 בערעור שהוגש מטעמה (עמ"ש 22882-10-18), לא רק שאינו רלוונטי עוד, לאחר שביום 14.5.20 יצא תחת ידי פסק דין סופי המכריע בעניין משמורתן המשותפת של הבנות וזמני השהות השוויוניים הנוהגים בפועל בין הצדדים; אלא שעוד קודם לפסק דיני מיום 14.5.20, נקבע הן על ידי בית המשפט המחוזי בעמ"ש 22882-10-18 ווהן על ידי בית המשפט העליון בבע"מ 2328/19, כי זמני השהות שנקבעו על ידי בית משפט זה יעמדו בעינם. ראו לעניין זה גם החלטתי מיום 5.5.19.

25. בכל הנוגע לטענתה השנייה של האם, הרי הוכח שינוי **מהותי** בזמני השהות של האב עם הבנות מאז ניתן תוקף של פסק דין להסכמות הצדדים בעניין מזונותיהם; כאשר לעניין זה יש לדחות את ניסיון האם להיבנות משינויים הדרגתיים שנעשו טרם ניתן פסק הדין למשמורת – אך לאחר מתן פסק הדין למזונות - כמו גם מהעובדה כי האב בחר שלא לעתור בתביעה להפחתת המזונות בשל אותם שינויים הדרגתיים שנעשו כאמור (סעיפים 23-26 לסיכומיה).

26. **במועד פסק הדין למזונות מיום 29.5.16** נהגו זמני השהות כפי המלצות המומחית בחוות דעתה מיום 3.12.15 כך שהאב שהה עם הבת הגדולה XX בימים ב' ו-ד' וכל סופ"ש שני לסירוגין (מיום שישי ועד יום א' בבוקר), דהיינו - שישה לילות בשבועיים (שהם שווה ערך באחוזים לכ- 40% לעומת זמני השהות של הבת XX עם האם - 60%), כאשר בנוגע לתאומות שהיו אז כבנות כשנה וחצי המליצה המומחית כי ישוהו עם האב שלוש שעות בימים ב' ו-ד', ובכול סופ"ש שני לסירוגין ביחד עם XX, (שהם כ- 20% לעומת זמני השהות של האם עם התאומות - 80%). בהתאם להחלטתי מיום 29.12.15 (בתמ"ש XXX), אשר נתנה תוקף להמלצות אלה של המומחית נקבע כי ההסדרים האמורים יחולו החל מיום 3.1.16, כאשר קודם לכן יחולו ההסדרים הקודמים, אשר לפיהם זמני השהות של האב עם הבנות הייתה מצומצמת אף יותר. ראו: החלטות מיום 9.9.15 ומיום 12.8.15.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

27. ביום 29.5.17 - כשנה לאחר מתן פסק הדין למזונות - נעתרתי לבקשת האב להרחבת זמני השהות עם התאומות בהתאם להמלצות חוות הדעת המעודכנת מיום 3.4.17 כך שהתאומות נשארו ללון בבית האב פעמיים בשבוע ביחד עם XX, והמשיכו לשהות עמו בכל סופ"ש שני ביחד עם XX ומכאן שזמני השהות מאותה עת עמדו על יחס של 40% - 60% ביחס לשלושת הבנות; כאשר זמני השהות הפכו שוויוניים לחלוטין (50%-50%) עת אימצתי את המלצות חוות הדעת השלישית מיום 12.6.18 בפסק הדין למשמורת מיום 18.7.18, כך שהתווסף יום נוסף, אחת לשבועיים, בו שהו הבנות עם האב, כך ששני ההורים שוהים עם הבנות מספר ימים שווה בתקופה בת שבועיים.

28. בחינת שינוי הנסיבות המהותי נעשתה כאמור ביחס למועד מתן פסק הדין למזונות לעומת מועד הגשת התביעה, כך שלהרחבה ההדרגתית בזמני השהות כפי שנעשתה בהתאם לחוות דעת מומחית בית המשפט, וכן לעובדה כי האב בחר להגיש תביעתו אך לאחר שזמני השהות נעשו שוויוניים לחלוטין בעקבות פסק הדין למשמורת מיום 18.7.18, אין כדי לאיין את התביעה דן כטענת האם, אלא ההיפך מכך - יש בה אף ללמד ביתר שאת על מהות השינוי והיותו משמעותי יותר, שכן אף לשיטת האם עצמה חל שינוי נסיבות מהותי, אלא שלשיטתה היה זה כשנה קודם לפסק הדין למשמורת. ודוק, לא ניתן אפוא לראות בבחירתו של האב להמתין עד לאחר קבלת פסק דין סופי בתיק המשמורת על מנת לעתור בבקשת הפחתת המזונות משום שיהיו שיש בו ללמד על ויתור על תביעתו דן, וודאי שאין בבחירתו שלא לעתור בתביעה להפחתת מזונות כל אימת שנעשה שינוי בזמני השהות כדי למנוע ממנו לעתור בתביעתו דן, ויש לדחות טענה זו של האם מכל וכל. למעשה דומה שדווקא המתנת האב בהגשת תביעתו עד חלוף פרק זמן משמעותי, במהלכו נטל הוא חלק פעיל ומשמעותי בגידול הבנות, מלמד דווקא על תום ליבו, עת טענתו בדבר רצונו לטפל ולדאוג בבנותיו נבחנה במבחן המעשה.

29. לנוכח השינוי בין זמני השהות שנהגו בין הצדדים והבנות במועד פסק הדין למזונות - 29.5.16 (ביחס לבת XX היחס עמד על 40%-60% לטובת האם, ובאשר לתאומות עמד היחס על 20%-80% לטובתה), לבין מועד הגשת התביעה דן - 20.9.18 (50%-50%), ברי, כי בפנינו שינוי מהותי.

30. באשר לטענת האם בדבר היות השינוי **צפוי**, הרי שטענתה זו עומדת לה לרועץ בנסיבות בהן היא עצמה **התנגדה** בכל תוקף לבקשות האב, שהוגשו מעת לעת, להרחבת זמני השהות עם הקטינות. זאת למן ראשית ההליכים, ואף לאחר פסק הדין למשמורת מיום 18.7.18 עת בחרה לערער אחר מסקנותיו לעניין משמורת הקטינות, תוך שבהשלמת סיכומיה מיום 23.1.20 אף טענה כי אך ורק לנוכח חזקת הגיל הרך שלשיטתה יש לה תחולה בעניינינו - יש לצמצם את זמני השהות בין האב לתאומות גם היום (סעיף 14 לטיעוניה בתמ"ש XXX). האם מושתקת

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

- איפוא מלטעון, כי הצדדים צפו את שינוי זמני השהות, ביחס למצב שחל עת ניתן פסק הדין למזונות, מקום בו היא עצמה התנגדה כאמור לכל אורך הדרך לשינוי, ואף היום פועלת לסכלו, באופן שהמצב הקיים מזה כשלוש שנים ישונה.
31. בטרם אפנה דיון בעניין יכולותיהם הכלכליות של הצדדים אומר, כי מקובלת עלי טענת האם, לפיה דיון זה הוא למעשה למעלה מן הצורך. זאת נוכח טענת האם עצמה, לפיה היא אמידה, ומכך יש ללמוד, כי אינה נזקקת כלל לקבלת מזונות עבור הקטינות מאת האב - לא כל שכן, עת הצדדים נושאים בנטל הטיפול בקטינות בחלקים שווים. למעשה הטעם היחיד לחיוב האב בתשלום כלשהו לאם בגין מזונות הקטינות, עת שניהם נושאים בנטל הטיפול בקטינות בחלקים שווים, ויכולותיה הכלכליות של האם עולות במידה ניכרת על אלו של האב, נובע מהוראותיו הלא שוויוניות של הדין האישי החל על הצדדים. ברם, מאז הוחלה הלכת בע"מ 919/15 צומצם במידה ניכרת אי שוויון זה.
32. בהתאם לדין האישי החל על הצדדים חלה על האיש חובה אבסולוטית במזונותיהן ההכרחיים של התאומות, אשר טרם הגיעו לגיל שש שנים, כאשר החיוב בכלל מזונותיה של הבת XX אשר גילה מעל שש שנים, כמו גם בצרכי התאומות העולים על צרכיהן ההכרחיים, הוא מדין צדקה. ראו: הלכת 919/15. כאשר מדובר בצרכים הכרחיים הם אמורים להיות שווים לעני ולעשיר. משמע, צרכיו הבסיסיים של הקטין, אינם נקבעים על פי יכולתו הכלכלית של האב, אלא מדובר בחובה משפטית שהקריטריון היחיד לה הוא צרכי הקטינים (ראו: ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר, פ"ד לח(2) 14, 20 (1984) (להלן - "פרשת גלבר"); ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, פ"ד לו(3) 449 (1982) (להלן - "פרשת פורטוגז"); ע"א 254/76 ינקוביץ נ' ינקוביץ, פ"ד לא(3) 169 (1977). מאידך, סיפוק המזונות לקטינים מעבר לצרכים ההכרחיים, הוא מדין צדקה וחל על שני ההורים, בהתאם ליכולתם. כאן צריך בית המשפט לשקול בין יתר שיקוליו גם את השתכרות האם, השתכרות האב, פוטנציאל השתכרותם ורכושם. החיוב מדין צדקה נסמך על שלושה פרמטרים: **האחד**, אמידות ההורה - מי שיש בכוחו הכלכלי לזון עצמו כפי צרכיו, ועדיין נותרת בידו היכולת הכלכלית (ראו: ע"א 4480/93 פלונית נ' פלונית, פ"ד מח(3) 461, 483 (1994); פרשת פורטוגז; ע"א 466/82 גרובשטיין נ' גרובשטיין, פ"ד לו(4) 157, 163 (1982); **השני**, חובת הצדקה היא כלפי נצרך, קרי - כלפי מי שאין בכוחו לדאוג לצרכיו. ראו: ע"א 247/64 רושטש נ' רושטש, פ"ד יח(4) 264, 269 (1964); פרשת גלבר; **השלישי**, כדי מחסורו של הנצרך. ראו: פרשת גלבר; פרשת פורטוגז.
33. כאמור לעיל, משמצאנו כי קיים שינוי נסיבות מהותי עובדתי בזמני השהות של הבנות עם הצדדים, אשר במקרה דנן אף אינו קל ערך, אלא משמעותי, ובפרט על רקע שינוי הדין הנוהג שבנסיבות דנן די בו לכשעצמו להוות שינוי נסיבות מהותי שיביא לדיון מחדש בסוגיית מזונות הקטינות; הרי שממילא, כפי שהובהר בעמ"ש (ת"א) 14612-10-16 פ.ב. נ' א.ב. (2017), לשם

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

קביעת חיוב המזונות כיום על פי הלכת בע"מ 919/15, על בית המשפט לקבוע ממצאים בארבע
שאלות עובדתיות, כדלקמן: **צרכי הקטינים ועלותם; היכולות הכלכליות של כל אחד
מההורים מכל המקורות העומדים לרשותם לרבות שכר עבודה; יחסיות יכולתם הכלכלית
של ההורים, האחד מול רעהו; זמני השהות בפועל.**

34. לעניין זה ניתן להסתייע בנוסחה שהוצעה בעמ"ש (חיפה) 42513-09-14 **א.ש. נ' י.ש.** (2015),
אשר אומצה בשורת פסקי דין שניתנו על ידי בתי המשפט לענייני משפחה ובתי המשפט
המחוזיים. ראו לדוגמא: עמ"ש (ת"א) 2649-01-16 **פלונית נ' פלוני** (2018); ודוק, בסופו של
יום קביעת סכום המזונות אינה פועל יוצא של חישוב מתמטי בהתאם לנוסחאות, ותכלית
הנוסחאות לשמש כלי עזר, אך אין הן בבחינת חזות פני הכל. ראו: עמ"ש (מרכז) 11623-07-
17 **ד.ש. נ' מ.ש.** (2018). כך שיש לבחון "ממעוף הציפור" האם פסיקת המזונות מאפשרת את
קיום שני התאים המשפחתיים של ההורים שנפרדו, ואין די אך בחישוב מתמטי, על פי נוסחה
שוויונית לכאורה, אשר לעיתים תוצאתו אינה מאפשרת את קיומם הכלכלי של שני משקי
הבית. ראו: עמ"ש (ת"א) 32192-11-17 **ע.ש. נ' נ.ש.** (2019).

צרכי הילדים

35. הצדדים לא טענו מאומה אודות צרכיהן של הבנות לעת עתה, והאם השתנו מעת שנפסקו
מזונותיהן. בתביעת המזונות המקורית העמידה האם את סך המזונות עבור הבת XX על סך
של 2,190 ₪ (סכום הכולל כלכלה-650 ₪; אוכל אורגני-40 ₪; ביגוד והנעלה-300 ₪; חוג
אנגלית ושחייה בסך 700 ₪; בילויים הצגות וסרטים בסך 200 ₪; צעצועים 200 ₪ גן ילדים
100 ₪); ועבור כל אחת משתי התאומות סך של 3,900 ₪, שלא כלל בשעתו חוגים לנוכח גילן
אותה עת, אך מנגד כלל הוצאות עבור מטפלת לשתייה בסך של 5,500 ₪ (לחודש). מעבר לכך
טענה להוצאות אחזקת בית בסך כולל של 5,776 ₪ (סכום הכולל ארנונה - 2000 ₪;
ותשלומים עבור מים, חשמל, כבלים, גן עוזרת בית והסקה; וכן תשלום כללי לקופת חולים
בסך 137 ₪). ודוק, טענות אלו לא הוכחו אף בהליך הקודם, שכן כאמור פסיקת המזונות
נעשתה על סמך הסכמת הצדדים, ועל פי החזקות הידועות בפסיקת בתי המשפט באשר לעלות
צרכי ההכרחיים של ילד. ראו: בר"ע (מחוזי ת"א) 1895/02 **ב.י. נ' ב.ג.** (2003); ע"מ 789/05
(מחוזי י-ם) **ע.ד. נ' ע.י.** (2006); בע"מ 8542/10 **פלוני נ' פלונית** (2010); בע"מ 919/15, פסקה
22 לפסק דינו של השופט פוגלמן.

36. גם אם אניח, כי הצרכים, כפי שנטענו על ידי האם בתביעתה המקורית למזונות בתמ"ש
XXX (סעיפים 47-50 לתביעה) הוכחו על ידה כדבעי (ראו הנספחים שצירפה האם להוכחת
כלל ההוצאות להן טענה בסעיף 99 לתצהיר עדותה הראשית בתביעת המזונות), הרי שהם
כללו תשלום בסך 5,500 ₪ עבור מטפלת לתאומות, תשלום שאינו נדרש עוד כיום, וסך של

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

100 ₪ עבור גן ילדים לבת XX. למעשה, מרבית ההוצאות שנתבעו על ידי האם בתביעת המזונות האמורים להיות ממומנים על ידי שני ההורים על פי דין צדקה, ואילו הצרכים ההכרחיים של הקטינות עליהם עמדה בתביעתה (כלכלה ומזון, ביגוד והנעלה, מדור ורפואה) תאמו לערך את החזקות העובדתיות כפי שנקבעו בפסיקה. בפועל, העמידו הצדדים עצמם את צרכי הקטינות במסגרת הסכם המזונות שנערך ביניהם, בהתאם לחזקות העובדתיות שנקבעו בפסיקה, כך שביחס לשתי התאומות הוסכם כי האב ישלם סך של 1,200 ₪ עבור כל אחת, ובסך של 700 ₪ עבור הבת XX, בסה"כ סך של 3,100 ₪ לחודש, עת הקטינות (בפרט התאומות) שהו מרבית זמן עם האם.

37. אני מוצא להכביר מילים באשר לאופן בו יש לאמוד את עלות צרכיו של ילד ככלל, ואת צרכי הקטינות בפרט. זאת היות וכאמור הצדדים כלל לא טענו בעניין זה, ואף בהליך הקודם פסקת המזונות נסמכה אך על צרכיהן ההכרחיים של הקטינות - בעיקר נוכח הפער הניכר בין יכולותיהם הכלכליות דאז של הצדדים. חיוב האב במזונות הקטינות נעשה בעיקר מפאת החובה המוחלטת שחלה עליו במזונותיהן ההכרחיים, בהתאם לדין שנהג אז. כיום כאמור הדין שונה, בכל הנוגע לילד שגילו מעל שש שנים, ואף נשיאת הצדדים בפועל בנטל גידול הקטינות שונה בתכלית, עת הם מקיימים משמורת פיזית משותפת ושיויונית.

38. בטרם סיום סוגייה זו אעיר באשר להוצאות מדור, כי התרשמתי שלעת עתה הצדדים שניהם אינם נושאים בהוצאות מדור, כפי שהיה אף בעת הסכם המזונות. האב מתגורר עם הבנות אצל הוריו, כאשר האם מתגוררת בדירת המגורים שבבעלותה. באשר להלוואה שלשיטתה עליה להשיב לקרן הנאמנות של סבה המנוח, שהעניק לה סכום נכבד כהלוואה לצורך מימון רכישת הדירה, הרי שהיא כלל לא כללה סכומים של החזר הלוואה זו במסגרת תביעתה למזונות - כחלק מהוצאות המדור - וגם במסגרת ההליך דנן לא עמדה על סכום ההחזרים החודשיים בהם היא נושאת לכאורה בגין הלוואה זו; כאשר מנגד, שב האב וטען, כי מדובר בהלוואה פיקטיבית שנועדה לצרכי ההליכים שנוהלו ביניהם לעת הפרידה; כך או כך, ככל שהייתה קיימת לחובת האם יתרת הלוואה כלשהי כנטען, הרי שלנוכח הודאתה בחקירתה הנגדית, לפיה מכרה נכס שבבעלותה ב-XXX באמצעותו כיסתה את יתרת ההלוואה (ש' 25-27 עמ' 9 לפרוטוקול מיום 8.3.20), הרי שאין לאם הוצאות עבור מדור. ממילא נדמה כי כך הוסכם בין הצדדים גם בעת פסק הדין למזונות, שכן סכום החיוב השוטף לא כלל בחובו תשלום עבור הוצאות מדור (ראו סעיף 2 לפסק הדין).

39. בהיעדר כל ראיה או טיעון בדבר כלל צרכי הקטינות, ומשכאמור האם כלל לא עתרה להגדלת חיוב האב במזונות הקטינות, ואילו כל תביעת האב עניינה בביטול חיובו לשלם לאם דבר מה, בגין צרכיהן ההכרחיים של הקטינות, אין צורך להידרש לקביעת עלות צרכי הקטינות בכללותם.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

יכולתם הכלכלית של הצדדים

40. באשר ליכולות הכלכליות של ההורים, יש לבחון את הכנסתם בפועל, כושר השתכרותם ואת רכושם העשוי להוות מקור לפירעון דמי המזונות. ראו: ע"א 239/85 עמיצור נ' עמיצור, פ"ד מ(1) 147 (1986); ע"א 378/80 יצהר נ' יצהר, פ"ד לה(1) 329, 333 (1980); ע"א 364/62 דגני נ' דגני, פ"ד יז 1989 (1963); ע"א 130/83 פרייס נ' פרייס, פ"ד לח(1) 721 (1984); בע"מ 3432/09 פלוני נ' פלונית (2009); בע"מ 919/15, פסקה 28 לפסק דינו של השופט פוגלמן ופסקה 40 לפסק דינה של השופטת ברק ארז; במסגרת בחינת יכולותיהם הכלכליות תיבחן גם טענת האב בדבר הפער הכלכלי שלשיטתו גדל לטובת האם מעת ניתן פסק הדין למזונות, וטענת האם מנגד, לפיה מצבו של האב דווקא השתפר מעת נפסקו המזונות.

41. כפי שיובהר להלן טענות הצדדים בעניין זה לא הוכחו, וכאמור האם אף טענה לכתחילה שכלל אין להידרש לסוגיית יכולותיה הכלכליות. אף אם אניח, כטענת האם, כי יכולותיו הכלכליות של האב השתפרו, הרי, שמקום בו האם עצמה לא הוכיחה כדבעי את יכולותיה הכלכליות הרי, שלא ניתן לקבוע, שיחסיות יכולותיהם הכלכליות של הצדדים נוטה יותר לטובת האב, ביחס למצב ששרר עת ניתן פסק הדין למזונות.

42. בכל הנוגע ליכולתו הכלכלית של האב, בעוד האב טען לשינוי לרעה במצבו הכלכלי מעת פסיקת המזונות (ראו סעיף 51 לסיכומיו), הבא לידי ביטוי בכך שאין לו דירת מגורים והוא מתגורר עם הוריו בדירתם, תוך השתתפות בהוצאות שונות עבור השהות שם (סעיף 34 לתביעה); לאור נשיאתו בהלוואות שונות שנטל מבני משפחתו ומהבנקים (סעיפים 35-37 לתביעה); וכתוצאה מירידה בהשתכרותו, כך שהוא אינו מעסיק עוד עובדים במשרדו כפי שנהג (סעיף 38 לתביעתו); ואילו צו לסיים עבודתו 3 פעמים בשבוע בשעה 14:00 על מנת לטפל בילדות לנוכח זמני השהות השוויוניים (סעיף 51 כ' לסיכומיו); כמו כן טען האב לעניין זה כי בחשבון הבנק שברשותו קיימת יתרת חובה קבועה בסך של כ- 20,000 ₪ (סעיף 51 כ"א לסיכומיו).

43. טענה האם מנגד, דווקא לעלייה ניכרת בכושר השתכרותו, פי שלושה או ארבעה, מעת שנפסקו המזונות (סעיף 65 לסיכומיה), הבאה לידי ביטוי הן בעליית שווי הנכסים שבבעלותו בחו"ל, הן בעליית דמי השכירות שגובה עבור נכסים אלה כיום (סעיפים 53 ו-59 לסיכומיה); הן מהעובדה כי בבעלותו משרד עו"ד המניב לו הכנסה של דמי שכירות חודשיים בסך של כ- 5,550 ₪ לחודש (סעיפים 57, 60 ו-63 לסיכומיה); כי מגוריו בפועל אצל הוריו אינם אלא חיסכון עבורו, כמי שיכול היה כביכול לעשות שימוש בדמי השכירות המשתלמים לידיו מנכסיו בארה"ב לשם שכירת מקום מגורים נאות לו ולבנותיו, כאשר לעניין זה הוסיפה וטענה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

שהוא חי על חשבון הוריו ללא תשלום (סעיפים 55 ו- 57 לסיכומיה); כי ליתרות החובה
הנטענות בחשבונו אין כל הצדקה לנוכח הכנסותיו הגבוהות והיעדר הוצאות של ממש, כך
שהעובדה כי הוא בוחר להותיר יתרת חובה בחשבונו נועדה ככל הנראה לשם הצגתה בדיון
(סעיפים 56 - 57 לסיכומיה); ממילא דו"ח הלשכה לסיוע משפטי המפורסם במאגרים מלמד
כי האב מרוויח סך של כ- 300,000 ₪ מידי שנה רק מייצוג לקוחות המופנים אליו על ידי
הלשכה הסיוע המשפטי, משמע הכנסתו החודשית של האב מלשכת הסיוע המשפטי עומדת
על סך 25,000 ₪ לחודש, ולנוכח דברי האב לפיהם הוא פועל למצות את כושר השתכרותו, יש
להניח כי הוא בייצג אף לקוחות נוספים מהם משתכר בנוסף סך של כ- 10,000 ₪ מידי חודש,
כך שהכנסתו עומדת איפה על סך של 35,000 ₪ למצער, משכר טרחה (הן מהסיוע המשפטי
הן מלקוחות פרטיים), או לחילופין מסך של 25,000 ₪ (שכ"ט מהסיוע המשפטי), בתוספת סך
כולל של כ- 14,000 ₪ מהשכרת הנכסים שבבעלותו - דהיינו - סך שנע בין 40,000 ₪ לבין
50,000 ₪ לחודש, כך שבהשוואה לטענתו בעת פסיקת המזונות, לפיה השתכר כ- 13,376 ₪
לחודש, עולה כי השתכרותו גדלה פי שלושה עד פי ארבעה (סעיפים 61-62 לסיכומיה); כל זאת
על רקע "הודאת בעל דין" שלשיטתה מסר האב במסגרת ראיון לעיתון "כל העיר" כחודשיים
לפני דיון ההוכחות, בה התגאה כי הוא מנהל מזה 15 שנים משרד מצליח בתחום האזרחי
והמסחרי (סעיף 64 לסיכומיה).

44. לאחר שבחנתי שלל הראיות שהוגשו בפני מטעם האב במסגרת השלמת מסמכים מיום 4.4.19,
ובמסגרת תצהירו מיום 5.11.19, אני סבור כי לא עלה בידי האב להוכיח הרעה במצבו הכלכלי
כנטען. נדמה כי הכנסתו דווקא עלתה מעת פסיקת המזונות, כאשר לעניין טענותיו להלוואות
שנטל מאז מבני משפחתו ומהבנקים - ראוי טענת האם כי הלוואות שנטל בגין רכישת חלקה
במשרד, משמען - נכס שיש לתובע במלואו כיום, אשר לטענתה שוויו מוערך בסך של 2 מיליון
₪ (סעיף 60 לסיכומיה), אמנם שוויו זה לא הוכח על ידה כראוי, ברם טענתה לעניין זה עומדת
בעינה, בפרט לנוכח הסכמי ההלוואות שהוצגו מטעם האב לפיהם התחייב להחזיר ההלוואות
הנטענות עת יימכר הנכס. ראו סעיף 6 לתצהיר האב מיום 5.11.19 ונספח ח' להשלמת
המסמכים שהגיש ביום 4.4.19; באשר להלוואות מהבנקים, הרי לאחר עיון בתדפיסי חשבון
הבנק שהמציא, לא ברורה מטרת הלוואות אלה, וגם אם נועדו לשיטתו לכסות את חלקו
בחובות משותפים בהתאם לפסק הדין הרכושי (ראו סעיף 7 לתצהיר האב מיום 5.11.19 וסעיף
51ז-ט' לסיכומיו), עולה כי ביכולתו לפרוע את אותן הלוואות ועדיין לחיות ברווחה.

45. עיון בדפי החשבון והאשראי שצירף האב אינם מלמדים כטענתו על יתרות חובה קבועות של
כ - 20,000 ₪ לחודש להן טען, אלא דווקא על רווחה כלכלית בה הוא חי, כאשר בעוד חשבונו
בבנק הפועלים אכן עמד לרוב על יתרת חובה, אין מדובר בסכום קבוע של 20,000 ₪ כנטען על
ידי האב, אלא על יתרות חובה בסכומים שונים הנופלים מסכום של 10,000 ₪ לחודש; בעוד
שעיון בתדפיסי חשבונו בבנק לאומי לשנת 2018 ועד לחודש יולי 2019 (שכן חודש ספטמבר

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

לא צורף כלל, וחודשים אוגוסט ואוקטובר צורפו באופן חלקי בלבד) העומד לרוב על יתרות זכות של עשרות אלפי שקלים, עולה כי הפקדותיו לחשבון עומדות בממוצע על סך של כ - 30,000 ₪ לחודש. בהתחשב בממוצע הרכישות שביצע האב בפרק הזמן האמור באמצעות כרטיס הויזה שברשותו, בסך ממוצע הקרוב לכ - 20,000 ₪ לחודש, מכאן שהאב לא "מתגלגל" כטענתו ממסגרת האשראי, אלא חי ברווחה כלכלית, גם אם לעיתים מעבר ליכולתיו.

46. לטענת האב עיקר הכנסתו, למעשה "99% מהתיקים" מקורה בלשכה לסיוע המשפטי (סעיף 51 י"ד לסיכומיו; ש' 27-31 בעמ' 6 לפרוטוקול מיום 8.3.20). היקף הכנסותיו העולה מתדפיסי חשבון הבנק, כאמור לעיל, תואם פחות או יותר את מחזור ההכנסות המוצהר על ידו במאזן בוחן (שאינו סופי ואינו מבוקר) שהוגש על ידי רואה חשבון מטעמו לתקופה 1-8.2019 (להלן "מאזן הבוחן"), ושומת מס לשנת 2018 (המתייחסים שניהם גם להכנסות מעסק וגם להכנסות מנכסים), שמעידות על מחזור בסדר גודל של כ - 300,000 ₪ לשנה, כנטען על ידי האם (סעיף 16 לכתב הגנתה וסעיף 61 לסיכומיה).

47. לנוכח האמור, הרי לא רק שלא התרשמתי מטענות האב, לפיהן חלה הרעה במצבו הכלכלי לנוכח זמני השהות השוויוניים עם הבנות; אלא חל שיפור מסוים במצבו מעת פסיקת המזונות אז טען להשתכרות של כ- 10,000 ₪ לחודש (סעיף 43 לכתב הגנתו בתמ"ש XXX); וככל שנתחשב בטענות האם במסגרת הליך המזונות שנידון בשנת 2015, לפיהן הכנסות האב הן בסך של כ- 30,000-40,000 ₪ לחודש (סעיף 7 לתביעה בתמ"ש XXX) הרי שהשתכרות האב נותרה דומה, ובכל מקרה לא נפגעה; בהתחשב בכך שהאב מתגורר עם הבנות בדירת הוריו, כאשר לא עלה בידו להוכיח הוצאות בהן הוא משתתף עמם בגין מגוריו אלה, ובהתחשבי בנכסי האב בארה"ב אשר נטען על ידי האם כי שווים הכולל הוא בסך של כ - 500,000 דולר, ולטענת האב סך 280,000 דולר ארה"ב בלבד (ראו: סעיף 21 לכתב הגנתה ונספח ד' לו; סעיף 8 לתצהיר האם מיום 3.11.19), ובפירות נכסים אלה (דמי שכירות בגובה של 2,325 דולר לחודש, כנטען בסעיף 40 לכתב התביעה), אני מוצא **להעריך** את הכנסתו השוטפת בסך של למצער 30,000 ₪ לחודש ואת הכנסתו הפנויה בסך 20,000 ₪ לחודש.

48. **באשר ליכולתה הכלכלית של האם**, הרי היא הודתה בסיכומיה כי היא **גבוהה מאוד ואף גבוהה במידה ניכרת** מזו של האב, וכי הדברים היו ידועים עוד במסגרת תביעת המזונות המקורית. ראו: סעיף 36 לסיכומיה, והחלטתי למזונות זמניים מיום 11.1.18 (תמ"ש XXX); הגם שבכתב הגנתה טענה מנגד, כי **אין כל פערי השתכרות בינה לבין האב וגם אם קיימים כאלה הם זעומים** לאור מצבם הכלכלי האיתן של הצדדים (סעיף 25 לכתב הגנתה; וש' 29-30 עמ' 7 לפרוטוקול מיום 8.3.20); נוסף על האמור, טען בא כוחה **מעין גרסה שלישית** לעניין הפער הכלכלי שבין הצדדים, כאשר הצהיר לפרוטוקול, כי בזמן שניתן פסק הדין למזונות

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

1 ההנחה הייתה שהיא אמידה וכי "בזמנו לא הוגדר אם ההון שלה הוא בשיעור כזה או אחר
2 ומכיוון שאז לא פרט אז לבוא ולנסות לתקוף את זה ע"י אמירה שאנחנו לא יודעים כמה היה
3 לה אז אבל עכשיו טוענים שיש לה סכום גדול יותר זה חסר ערך מכיוון שאין נתונים שאליהם
4 אפשר להשוות..." (ש' 25-29 עמ' 10 לפרוטוקול מיום 8.3.20).

5
6 49. שינויי הגרסה לעניין זה מצטרפים לעובדה כי הלכה למעשה נמנעה האם להבהיר כראוי את
7 היקף הכנסתה ורכושה ולתמוך טענותיה לעניין זה בראיות מספקות, מהן ניתן יהיה ללמוד
8 על היקף השתכרותה באופן ברור, עוד במסגרת תביעתה למזונות, וביתר שאת בהליך דנן.
9 יעידו על כך גם שלל ההחלטות שניתנו בהליך דנן בכל הנוגע לגילוי מסמכים מטעם האם. ראו
10 למשל: החלטותיי מיום 19.11.18, 6.12.18, 24.12.18, 1.1.19; והחלטות רשמת בית המשפט
11 מיום 6.3.19, 3.4.19, 8.4.19, 19.6.19.

12
13 50. בתצהירה מיום 27.11.19 בו ביקשה לפרט את כלל הכנסותיה ונכסיה טענה האם, כי הכנסתה
14 החודשית מורכבת מדמי שכירות המתקבלים לידה ממבנה שבבעלותה בXXX בסך של 6,000
15 דולר אוסטרלי, מתשלום המזונות בסך 3,100 ₪ וקצבת הילדים בסך 534 ₪; בכל הנוגע לדמי
16 השכירות, לא מצאתי כי הוגשו על ידי האם הסכמי השכירות של המבנה בXXX מהם ניתן
17 יהיה ללמוד בבירור על הסכום האמור, והאם חל שינוי מעת נפסקו המזונות, כאשר
18 האסמכתאות בהן תומכת האם את טענתה בדבר גובה הסכומים שהועברו אליה בגין דמי
19 שכירות אלה כנספח ה' לתצהירה מיום 27.11.19, מלמדים על קיומו של חשבון כלשהו שחלק
20 מהפעולות בו "הושחרו", ואשר מצויות בו יתרות זכות גבוהות בדולר אוסטרלי. אף אם ניתן
21 להסתפק בראיות אלה בדבר גובה הסכום המתקבל לידיה מידי חודש כ- 6,000 דולר
22 אוסטרלי, הרי שביחס לדמי השכירות שלטענתה קיבלה עובר לפסק הדין למזונות בסך של
23 11,200 ₪ לחודש (ראו: סעיף 48 לסיכומיה, וסעיף 27 לתצהיר עדותה הראשית בתביעה
24 למזונות), עולה כי שיעור דמי השכירות המתקבלים על ידה בגין מבנה זה, עלה פי 1.5 מאז
25 ניתן פסק הדין למזונות. ודוק, האם טענה אמנם כי סך של 6,000 דולר אוסטרלי שווה כיום
26 ל- 2.2 ₪, דהיינו - לשיטתה היא מקבלת מידי חודש סך של 13,200 ₪, בניגוד לטענת האב
27 לפיה הכנסתה מדמי השכירות עומדת על סך של 21,000 ₪ לחודש (סעיף 47' לסיכומיו). דא
28 עקא, לו לשיטתה בעת פסיקת המזונות השתכרה מדמי השכירות בגין המבנה האמור סך של
29 כ- 11,200 ₪ לחודש, ושער הדולר האוסטרלי נכון לאותה שנה עמד על שיעור של 2.9 ₪, הרי
30 שהסכום שהשתלם לידיה בשעתו עבור השכרת המבנה התעשייתי בXXX היה בסך של כ-
31 3,800 דולר אוסטרלי לחודש, מכאן שלשיטתה שלה הכנסתה מדמי השכירות עלתה (וזאת גם
32 בהתחשב ששער הדולר היציג לשנת 2019 הוא 2.47 ₪, ולא כפי שטענה - 2.2 ₪).

33
34 51. על מנת לעשות סדר בטענות הצדדים לעניין זה יש להתייחס להצהרת האם בהרצאת הפרטים
35 שהגישה לתיק ביום 29.1.19, ממנה עולה כי הכנסותיה מהנכסים בXXX אשר לטענת רואה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

החשבון יוסף קלב במכתבו מיום 24.1.19, עמדו על סך של 99,715 דולר אוסטרלי נכון לתקופה
בת שנה - ספטמבר 2017 עד ספטמבר 2018 – בניכוי מיסים ששילמה באותה שנה בסך של
12,213 דולר אוסטרלי. על פי השער הממוצע היציג של הדולר האוסטרלי לשנת 2017-2018
(כפי שמפורסם באתר של בנק ישראל) שעמד על שיעור של כ- 2.7 ₪, עולה כי הכנסתה
החודשית נכון לאותה תקופה עמדה על סך של כ- 20,000 ₪. ר"ח קלב לא הבהיר מהו מקור
הכנסותיה, אולם ככל שנקבל הבהרת האם לעניין זה, הרי שסכום זה מורכב **הן מדמי**
השכירות והן ממניות שקיבלה בירושה (ראו סעיף 7 להרצאת הפרטים). אף בהתעלם
מהעובדה כי מכתבו של מר קלב מחודש ינואר לשנת 2019 התייחס באופן תמוה לתקופה של
שנה עד לחודש ספטמבר 2018, ולא התייחס לשנה האחרונה למכתבו - דהיינו לשנת 2018
במלואה, עצם העובדה כי האם בתצהירה מיום 27.11.19 התעלמה לחלוטין, במודע או
בשגגה, מהכנסות נוספות שיש לה ב-XXX ממניות שקיבלה בירושה, עליהן הצהירה מפורשות
בהרצאת הפרטים שהוגשה מטעמה, מלמדת אף היא כי רב הנסתר על הגלוי לעניין היקף
הכנסתה האמתית; בכל מקרה, אין לקבל הטענה בתצהירה לפיה הכנסתה החודשית
מסתכמת בסכום המזונוות, קצבת הילדים ודמי השכירות בסך 6,000 דולר, אלא לרשותה אף
רווחים ממניות. ככל שניסתה האם ליישב עניין זה במסגרת עדותה, הרי שאין בידי לקבל
עדותה המתחמקת של האם לעניין זה, לפיה נמנעה להעיד מפורשות לשאלה כמה מניות היא
מחזיקה והאם יש מניות על שמה, תוך שהשיבה "זה היה מזמן, זה לא בשליטתי ואני לא
מקבלת שום הכנסה מזה; "אני לא יודעת. אני יודעת שהכל ירד ואני לא מקבלת הכנסות
מהמניות" (ש' 9-16 עמ' 12 לפרוטוקול מיום 8.3.20). לא רק שעדות זו של האם סותרת
מפורשות את טענותיה שלה בהרצאת הפרטים מיום 29.1.19 לפיהן, הרווחים מנכסיה ב-XXX
הם ממניות ומהשכרת מבנה תעשייתי שבבעלותה; הרי שהאם לא טרחה להצהיר על כך
מפורשות במסגרת תצהירה מיום 27.11.19, אף לא עלה בידה לצרף אסמכתאות שיתמכו
בטענותיה אלה, על אף שניתן היה בידה לעשות כן - ולו באמצעות הבהרה מטעם רואה
החשבון יוסף קלב שלעדותה "הוא רואה החשבון של עסק משפחתי..." (ש' 1-2 בעמ' 10
לפרוטוקול מיום 8.3.20), וכפי שהצהירה בעבר "הוא רואה החשבון שמטפל בכספי
המשיבה ב-XXX". ראו: סעיף 4 לתגובתה מיום 8.5.16, תמ"ש XXX.

52. דפי החשבון שצירפה האם לתצהירה כנספח ב' מלמדים על יתרות זכות גבוהות מאוד
בחשבונה (בייחוד בחודשים שקדמו להגשת התביעה דנן, אך גם לאחריה) ועל רווחה כלכלית
בה חיה יחד עם בנותיה השוהות עמה זמן שווה לזמן בו שוהות עם האב, כל זאת עת היא
בוחרת שלא לעבוד. למעשה, מדפי החשבון שצורפו מטעמה ניתן למצוא ולו ראשית ראייה
להיקף הכנסתה החודשית, לפחות על חלקה, לאחר שהפקדות שונות שנעשו לחשבון הבנק של
האם מידי חודש מלמדות על כך שלרשותה חשבון מטבע חוץ שלא הובהר שוויו, ממנו נוהגת
למשוך ולהמיר כספים לתוך חשבונה, וכן מבוצעות הפקדות כספים שונות מחשבונות בנק
שונים, מחברות, והעברות אינטרנט, הפקדות שיקים וכדומה, בסכומים גבוהים מידי חודש

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

בחודשו. כך למשל בחודש 12/17 הופקד לחשבון העו"ש שלה סך כולל של כ - 69,000 ₪ ;
 בחודש 1/18 כ - 63,000 ₪ ; בחודש 2/18 כ - 110,000 ₪ ; בחודש 3/18 כ - 116,000 ₪ ; בחודש
 4/18 כ - 132,000 ₪ ; בחודש 5/18 כ - 29,000 ₪ ; בחודש 6/18 כ - 121,000 ₪ ; בחודש 7/18 כ -
 77,000 ₪ ; בחודש 8/18 כ - 79,000 ₪ ; בחודש 9/18 כ - 73,000 ₪ ; בחודש 10/18 כ - 42,000
 ₪ ; בחודש 11/18 כ - 44,000 ₪ ; בחודש 12/18 כ - 21,000 ₪ ; בחודש 1/19 כ - 20,000 ₪ ;
 בחודש 2/19 כ - 46,000 ₪ ; בחודש 3/19 כ - 38,000 ₪ ; בחודש 4/19 כ - 68,000 ₪ ; בחודש 5/19
 כ - 34,000 ₪ ; בחודש 6/19 כ - 42,000 ₪ ; בחודש 7/19 כ - 126,000 ₪ ; בחודש 8/19 כ -
 36,000 ₪ ; בחודש 9/19 כ - 115,000 ₪ ; בחודש 10/19 כ - 37,000 ₪.

מדפי החשבון עולה כי סכומי ההפקדות פחתו בחודשים שלאחר הגשת התביעה דנן, אם כי
 בכל זאת מדובר על סכומים גבוהים המעידים על רווחה כלכלית והכנסה ניכרת כ - 75,000 ₪
 בממוצע לחודש בשנת 2018, ובשנת 2019 על סך ממוצע של כ - 55,000 ₪ לחודש. מאחר
 והמגמה האמורה (להפחית הסכומים שהופקדו לחשבונה לאחר מועד הגשת התביעה דנן) כפי
 שעולה מהתדפיסים - ברורה, הרי ככל שנחשב את ממוצע ההפקדות אך ביחס לתקופה
 שקדמה להגשת התביעה, נראה כי הסכום החודשי הממוצע שהופקד אז מידי חודש בחודשו
 לחשבונה של האם עמד על סך ממוצע של כ - 90,000 ₪.

53. לעניין היעדר מיצוי כושר השתכרותה, נדמה כי נעשה ניסיון מצד האם לטעון שהיא אינה
 עובדת בשל טעמים רפואיים, לפחות ביחס לתקופה שבין ינואר 2018 ועד מאי 2019 (סעיף 2
 לתצהירה מיום 27.11.19 ; סעיף 7 להרצאת הפרטים מיום 29.1.19 ; וכן ש' 26-28 עמ' 15 ושי'
 1-3 עמ' 16 לפרוטוקול מיום 8.3.20) ; ניסיון זה עומד בסתירה גמורה להודאתה המפורשת
 בפני רשם ההוצל"פ, בהליך שהתנהל שם בשנת 2017, לפיה "ידוע לכל ואין חולק על כך
 שהזוכה איננה עובדת מאז שילדה את בתה הבכורה בשנת 2011. ויודגש כי אין המדובר
 באישה שאיננה עובדת בשל קושי מסוים וזכאית לקצבת תמיכה מהביטוח הלאומי, אלא
 באישה אמידה המתפרנסת מהרווחים שמניבים נכסים שונים שיש לה בבעלותה, בישראל
 ובXXX" ; "ברור ומובן לפיכך כי אישה כמו הזוכה אשר איננה עובדת מבחירה ואשר לה
 הכנסות גבוהות למדי מנכסים בבעלותה, לא תהא זכאית להשתתפות המדינה בשכר הלימוד
 של בנותיה...". ראו : סעיפים 27-28 ו-43 לתגובת האם לבקשה בטענת פרעתי המצורפת
 כנספח ו' לכתב התביעה.

54. אף טענת האם בסעיף 2 לתצהירה מיום 27.11.19, לפיה החל ממאי 2019 החלה לעבוד
 בתדירות של ארבע שעות שבועיות, ולאחר שנמסר לה בסמוך להגשת תצהירה, כי קופ"ח
 הפסיקה להפנות מטופלים למקום עבודתה נאלצה לעזוב את עבודתה ; וכן עדותה בחקירתה
 הנגדית לפיה "התחלתי עבודה חדשה לפני חודש, 8 שעות בשבוע, יום שלם בשבוע", בגינה
 טרם קיבלה משכורת נכון למועד חקירתה, אולם להצהרתה עלות כל טיפול היא 45 ₪ וככל

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

שהיא תעשה שני טיפולים בשעה העלות היא 90 ₪ (ש' 22-15 עמ' 15 לפרוטוקול מיום 8.3.20 ;
דהיינו בהתאם לעדותה זו, הרי השתכרותה מעבודתה זו, לכל היותר, עומדת על סך של 2,880
₪ ברוטו לחודש); יש בהן כדי לחזק את ההנחה כי לנתבעת קיים כושר השתכרות שאינו
ממומש על ידה, לאחר שאינה עובדת מבחירה, כפי שהצהירה, ולא באמת זקוקה להכנסה
מעבודה, בנסיבות בהן היא משתכרת לרווחתה מנכסים שבבעלותה.

55. מעבר לאמור, בבעלות האם בית מגורים בירושלים בשווי אשר עומד לשיטתה על סך של 5.5
מיליון ₪ (או כ- 6 מיליון ₪ כטענתה בסעיף 66 להשלמת טיעוניה מיום 23.1.20 בתמ"ש
XXX); מבנה תעשייתי בXXX, אשר היא העריכה את שווי בסך 450,000 דולר אוסטרלי;
וכן רכב מסוג קיה בשווי של 151,000 ₪ נכון לחודש מאי 2019. (סעיף 5 לתצהירה); שני נכסי
המקרקעין האמורים היו בבעלות האם עוד במועד פסק הדין, כפי שהצהירה עליהם בסעיפים
25 ב' ו-33 לתצהירה בתביעת המזונות, כאשר לשיטת האב שלא הוכחה, שווי נכסים אלה
עלה במהלך השנים. לעניין זה אציין כי אף לו היה בידי האב להוכיח טענותיו בדבר עליית
שווי השוק של נכסים אלה במהלך השנים, אין בכך בהכרח ללמד על שיפור ניכר במצבה
הכלכלי של האם, באופן העולה כדי שינוי נסיבות מהותי במצבה הכלכלי, האמיד ממילא,
שלא היה צפוי בעת פסיקת המזונות.

56. מלבד שני נכסים אלה, בעת פסיקת המזונות היה לרשות האם בית מגורים נוסף בXXX,
שלשיטתה מצבו נכון לאותה עת היה "גרוע ביותר והוא מיועד להריסה" (סעיף 25א' לתצהיר
המזונות); ברם, הוא נמכר על ידה בשנת 2017, כך שלשיטת האב מצויים באמתחתה כיום
כספי התמורה שקיבלה עבור נכס זה; בחקירתה הנגדית אישרה האם כי נכס זה נמכר, אולם
סירבה לאשר את גובה התמורה שקיבלה עבורו, ואך טענה כי זו שימשה לפירעון ההלוואות
שהיו לה לשיטתה ותשלום מיסים בגובה של 800,000 דולר, כך שלשיטתה "שום אגורה
מהכסף הזה לא הלך לשימוש פרטי" (ש' 27-22 בעמ' 9 לפרוטוקול מיום 8.3.20); האב מצדו
צירף עוד לבקשתו לסעד זמני נסח המעיד על מכירת הנכס האמור ביום 8.3.2017, בסכום של
2,550,000 דולר אוסטרלי (ראו נסח שצורף כנספח ב' לבקשה מיום 29.1.19, והנטען בסעיף
24 לאותה בקשה). בתגובתה מיום 18.2.19 לא התייחסה האם לטענות העובדתיות שנטענו
בה וכך גם לא הכחישה הנטען אודות מכירת הנכס וגובה התמורה שהתקבלה עבורו.

57. בכל האמור להלוואות שונות להן טענה בסעיף 3 לתצהירה מיום 27.11.19, וסעיף 7 להרצאת
הפרטים מיום 29.1.19, הרי שמלבד ההלוואה הנטענת לקרן הנאמנות בסך של 930,119 דולר
אוסטרלי, שצוינה מפורשות במכתבו של רואה החשבון מיום 24.1.19 (המצורף כנספח א'
להרצאת הפרטים); הרי באשר ליתר ההלוואות להן טענה האם בתצהירה - אלה לא הוכחו
על ידה במידה מספקת, לאחר שהאם צירפה כראיה להוכחת הלוואות אלה מסמך שיש בו
לכל היותר ללמד על העברות כספים שונות כלשהן שנעשו לטענתה לחשבונה (נספח ב')

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

להרצאת הפרטים), ועל תשלום מטעם אמה עבור ניתוח בקע שעברה (נספח ג' להרצאת הפרטים) - ברם לא מצאתי כי די במסמכים אודות העברות כספים מצד בני משפחה אליה ללמד על עסקת הלוואה ביניהם, קל וחומר בנסיבות בהן ישנה תחולה לחזקת המתנה בין הורים לילדים, שלא נטען מאומה על ידי האם לסתירתה לשם הוכחת טענותיה בדבר עסקת מתנה כביכול; ובפרט כאשר לשיטתה שלה מרבית הכנסתה מקורה בכספים ונכסים שהוריש לה סבה המנוח המוחזקים רובם ככולם בידי קרן נאמנות לטובתה בXXX, ממנה היא זכאית לקבל כספים באישור הנאמנים של הקרן. בנסיבות אלה לא עלה בידי האם להוכיח את ההלוואות להן טענה. נדמה כי דווקא התמיכה הכספית המתקבלת לידיה כל עת שנוקטת לכך, דווקא מלמדת על כושר השתכרותה הגבוה של האם ויכולותיה הכלכליות. לא זו אף זו, שההליך הכירורגי שבוצע באם לטענתה על ידי שני רופאים פרטיים תמורת סכום של 100,000 ₪, אף בו יש ללמד על כך. ראו: ש' 9-6 עמ' 17 לפרוטוקול מיום 8.3.20.

58. ממילא, האם אישרה בחקירתה כי ההלוואה האמורה על סך 930,119 דולר נפרעה זה מכבר באמצעות כספי התמורה שקיבלה עבור מכירת בית המגורים בXXX, אשר נמכר בשנת 2017, וכספי התמורה בגינו שימשו לדבריה גם לפירעון הלוואות נוספות (ש' 27-22 בעמ' 9 לפרוטוקול מיום 8.3.20); ייתכן, כי לנוכח מכירת הנכס בשנת 2017 לא כללה אותו האם בתצהירה מיום 27.11.19, על אף שמצופה היה ממנה להתייחס לכספי המכירה שקיבלה עבורו, ולעובדת מכירתו, בפרט בנסיבות בהן הצהירה מנגד על יתרת הלוואה בסך קרוב למיליון דולר אותה נטלה מקרן הנאמנות של סבה (לאחר פטירתו, על אף שהכספים שימשו לרכישת דירתה בירושלים, ניתנו לה עוד קודם לפטירתו; ראו סעיפים 40-33 לתצהירה מיום 6.4.16 בתביעת המזונות), אשר במסגרת תצהירה בהליך הרכושי, טענה כי נכס זה ממושכן לטובת אותה הלוואה ששימשה לרכישת דירתה בירושלים. ראו: סעיף 12ה' לתצהירה מיום 25.12.15 בתמ"ש XXX.

59. ודוק, גם לו טענת האם ליתרת הלוואה שנטלה מקרן הנאמנות לצורך רכישת דירת המגורים בארץ נכונה היא (ראו לעניין זה גם סעיפים 41-17,31 לפסק הדין מיום 19.7.16 בהליך הרכושי, תמ"ש XXX); ואף לו היה בידי האם להוכיח את יתר ההלוואות הנטענות על ידה, הרי שלנוכח גובה התמורה שקיבלה עבור מכירת בית המגורים שהיה לה בXXX, כאמור, יש להניח כי גם לו באמת ובתמים שימשו כדבריה כספי התמורה לפירעון אותן הלוואות הנטענות על ידה בסעיף 3 לתצהירה, כפי שהעידה בחקירתה, ואף לתשלום מיסים בסך הנטען בחקירתה של 800,000 דולר, הרי שהדעת נותנת כי עדיין נותרו בידיה כספים נזילים בסכום העולה על מיליון ₪; הנחה זו נכונה ביתר שאת מקום בו לא עלה בידי האם להוכיח טענותיה אודות קיומן של ההלוואות (למעט ההלוואה בסך כמיליון ₪ בגין דירת המגורים בארץ), או תשלום מיסים בסכום לו טענה לראשונה בחקירתה, כך שטענת האב לפיה מצויים באמתחת האם סכומי כסף נזילים חלף הנכס בXXX שעמד לרשותה בעת פסיקת המזונות, אינה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

תלושה מהמציאות; לעניין זה אין בידי לקבל טענות בא כוחה המלומד של האם לפיהן אין כל משמעות לעניין נזילותם של נכסים, וכי בידי האם הזכות לעשות בנכסיה כרצונה (סעיפים 43 ו-51 לסיכומים; וש' 29-31 עמ' 8 לפרוטוקול מיום 8.3.20); מובן כי כאשר עסקין בנדל"ן, ישנו קושי גדול יותר להעריך מהי התוספת שיש לשווי לצורך הערכת יכולתו הכלכלית של ההורה שמחזיק נכס זה, לעניין חיובו במזונות ילדיו, ולו מהטעם כי אין מדובר בסכומים נזילים שיכולים לענות אחר צרכי הקטינים באופן מידי; יחד עם זאת, מוצא אני לנכון להותיר בצריך עיון את השאלה - האם יש במכירתו של נכס מקרקעין שהיה בבעלות אחד מההורים בעת נפסקו המזונות, לעלות כדי שינוי נסיבות מהותי ולא צפוי במצבו הכלכלי של אותו הורה, לצורך עיון מחדש במזונות.

60. מעבר לאמור, נמנעה האם להצהיר במסגרת תצהירה מיום 27.11.19 אודות קרן נאמנות שקיימת לטובתה בXXX והוקמה על פי רצון סבה המנוחה, אשר אף בחקירתה ניסתה להתכחש לה, כאשר העידה כי אין על שמה חשבון נאמנות בXXX, וכי אין לה שום קשר לנאמנות שהוקמה על ידה סבה, אין לה שום גישה ושום אגורה מהנאמנות. (ש' 20-28 עמ' 11 וש' 1-5 עמ' 12 לפרוטוקול מיום 8.3.20); על אף שבמסגרת תצהירה בהליכי המזונות והרכוש, הצהירה מפורשות אודות קיומה של קרן נאמנות או חשבון נאמנות שקיים לטובתה בXXX. ראו: סעיפים 28-32 לתצהירה מיום 6.4.16 תמ"ש XXX; וסעיפים 2-9 לתצהירה מיום 20.12.15 תמ"ש XXX; עצם העובדה כי לשם קבלתה כספים שונים מאותה קרן שהוקמה לשם רווחתה הכלכלית בעתיד, היא נזקקת לאישורים של נאמני הקרן, אין משמעה כי אין לה קרן נאמנות המניבה לה פירות וכספים, כך שהתכחשותה המיתממת לזכויותיה בקרן זו, מעלים אף הם סימני שאלה אודות היקף הכנסתה הנטען על ידה, ויש בכך ללמד כי רב הנסתר על הגלוי בעניין זה.

61. בעת פסיקת המזונות עמדה לאם הכנסה נוספת מהשכרתה את יחידת דיור הצמודה לבית מגוריה בירושלים בסך של 3,400 ₪ לחודש. גם אם אקבל טענתה כי היחידה אינה מושכרת כיום, לנוכח שיפוצים שעליה לבצע בה לשם המשך השכרתה, הדעת נותנת כי מדובר בתקופה זמנית, כך שלרשותה הכנסה נוספת חודשית זמינה בסך של למצער 3,400 ₪ אם לא למעלה מכך (לנוכח עליית שווי שוק של הנדל"ן בארץ). לעניין זה יש להדגיש בנוסף, כי טענותיה אודות הלוואה שנטלה מאמה לצורך השיפוץ לא הוכחה ולו בראשית ראייה (ראו סעיף 4 לתצהירה; אשר יוער כי על החשבונית שצורפה כנספת ד' לתצהירה מיום 29.11.19, מצוין תאריך מאוחר יותר - 1.12.19), וממילא נדמה לאור לשון העבר בה נקטה בסעיף 4 לתצהירה - כי השיפוץ בוצע זה מכבר, כך שנדמה כי בידי האם להשכיר הדירה כעת. בכל מקרה, אין מקום לקבל טענת האם בסעיף 46 לסיכומיה, לפיה לנוכח העובדה כי משך כשנה איבדה הכנסה של דמי שכירות מיחידת הדיור לנוכח מצבה של היחידה, ואף נאלצה להוציא מכיסה סך של 143,000 ₪ לשם השיפוץ הנטען הרי שהיה מקום דווקא להגדיל את חיוב המזונות שכן

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

נגרעו מכושר השתכרותה דמי השכירות החודשיים לרבות הסכומים שהשקיעה בשיפוץ, בשווי של כ - 12,000 ₪ לחודש. למען הסר ספק, אין בטענה זו להוות משום שינוי במצבה הכלכלי של האם בכלל, ולרעה בפרט, זאת הן לנוכח העובדה כי מדובר בשינוי זמני בלבד, הן מהטעם כי לא גילתה כראוי כלל נכסיה וכספיה, ובפרט כאשר היא עצמה לא ראתה בכך טעם מספיק לעתור בגינו להגדלת המזונות.

62. בנסיבות האמורות, ולאור העובדה כי שלל הראיות הנוגעות להיקף הכנסתה האמיתית של האם מנכסיה בXXX - נתונות לשליטתה (כפי שהובהר לה אף בסעיף 2 להחלטת כבוד הרשמת מיום 8.4.19), והאם נמנעה להציג בצורה בהירה כפי שהיה עליה לעשות, אם לשם הוכחת יכולתה הכלכלית כיום, אם לשם הפרכת טענות האב כי הפער הכלכלי ביניהם גדל לטובתה מעת פסק הדין למזונות. אף מבלי להתייחס לטענות האב בדבר עליית שווי השוק של נכסי הנדל"ן שבבעלות האם בארץ ובXXX (שממילא לא הוגשו בפני ראיות ברורות לגביהן), הרי שיש לקבל טענות האב לעניין הפער הניכר בין הכנסותיו שלו לבין אלה של האם. לעניין השאלה אם פער זה אך גדל מעת פסיקת המזונות לטובת האם, לא שוכנעתי כי כך הוא, כאשר אינני מוצא לקבוע מסמרות בשאלה האם יש במכירת הנכס שהיה בבעלותה בXXX (כך שלרשותה כספים נזילים כתוצאה ממכירתו) משום שינוי מהותי במצבה הכלכלי, שכן ממילא הגעתי למסקנה לעיל כי הוכח בפני שינוי מהותי המצדיק עיון מחדש בתביעת המזונות, הבא לידי ביטוי הן בשינוי הדין הנוהג, וביתר שאת, בהצטרף לשינוי המהותי בזמני השהות, כאמור לעיל.

63. סיכומם של דברים, התרשמתי שיכולתה הכלכלית של האם גבוהה מאד, ולאור הודאתה המפורשת של האם בדבר היותה אמידה מאוד ויכולתה הכלכלית אף גבוהה במידה ניכרת מזו של האב (סעיף 36 לסיכומיה), אעריך אך את הכנסותיה השוטפות - ללא צורך במימוש נכסים או בצאתה לעבודה - בסכום חודשי שאינו נופל מששים עד תשעים אלף שקלים חדשים לחודש. זאת כעולה מסכומי ההפקדות לחשבון העו"ש אותו היא מנהלת. סכומים אלו מלמדים על הכנסה פנויה חודשית בשיעור העולה למצער כדי פי שלושה עד פי חמישה מהכנסתו הפנויה של האב.

64. בנסיבות אלו, בשים לב ליכולתה הכלכלית העדיפה משמעותית של האם, נשיאתם של הצדדים באופן שווה בנטל גידול הילדות, והדין הנוהג, איני מוצא כל טעם לחייב את האב לשלם לאם דבר מה, בגין מזונות הבת XX.

65. שונים הם פני הדברים באשר לתאומות, שכן על פי הוראות הדין האישי, אשר אינו שוויוני, חלה על האב חובה מוחלטת במזונותיהן ההכרחיים. ודוק, בידי האב לשאת במזונות אלה בין בעין ובין בתשלום כסף לאם, בגין סיפוק אותם מזונות הכרחיים לתאומות. סבורני איפוא,

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

1 כי נוכח הדין האישי החל על הצדדים יש לחייב את האב לשלם לאם מחצית מעלות
2 מזונותיהם ההכרחיים של התאומות, שכן נוכח חלוקת השהות השווה, הדעת נותנת, כי
3 הצדדים מתחלקים בנטל הטיפול בתאומות באופן שווה, ובכך מספק האב לתאומות בעין
4 מחצית מצרכיהן ההכרחיים. דברים אלו יפים עד הגיע התאומות לגיל שש שנים, שלאחר מכן
5 אין כל סיבה לחייב את האב לשלם לאם דבר מה בגין מזונות התאומות, וזאת נוכח הטעמים
6 אותם מניתי לעיל בעניינה של הבת XX.

7
8 66. בשולי הדברים אציין, כי אילו סברתי שהאב נקלע למצוקה כלכלית ממשית וחיסרון כיס
9 דומני, שהייתי מוצא את הדרך המשפטית להפחית אף יותר מחיובו בתשלום לאם בגין
10 מזונותיהן ההכרחיים של התאומות. בנסיבות בהן התרשמתי, כי אף לאב יכולות כלכליות,
11 איני מוצא לנכון לעשות כן.

12
13 67. באשר לתקופה בה המשיך האב לשאת בחיוב המזונות בהתאם לפסק הדין הקודם למזונות,
14 מאז יום הגשת תביעתו דנן - 20.9.18, ועד למועד פסק דין זה, מתעוררת השאלה - האם יש
15 להחיל את הוראות פסק דין זה ממועד הגשת התביעה, או ממועד פסק הדין. זאת, לנוכח
16 ההלכה הקובעת, כי אין מחזירים מזונות שנאכלו ועל רקע הבקשה לסעד זמני שהוגשה לעניין
17 זה על ידי האב ביום 29.1.19 והחלטתי מיום 28.2.19 בה הוריתי מפורשות לעניין זה, כי חרף
18 דחיית בקשתו לביטול זמני של חיוב המזונות, תעמוד לאב הזכות לעתור להשבת הכספים
19 ששילם ביתר בסוף ההליך דנן, תוך שהבעתי דעתי לפיה "ממילא מקום בו המשיבה אינה
20 טוענת לקושי כלכלי ספק אם חל הכלל של "מזונות שנאכלו"."

21
22 68. בסוגיה זו של השבת מזונות ששולמו ביתר, קיימת פסיקה ענפה, בה נקבע, כי שאלת ההשבה
23 נתונה לשיקול דעת בית המשפט, שיקול דעת זה נגזר מנסיבותיו הפרטניות של כל מקרה
24 ומקרה, לרבות אם מדובר במזונות אישה או ילדים, האם המזונות כבר נאכלו, האם ההחזר
25 לא יפגע בקיום הילדים, או האישה, האם סביר בנסיבות העניין לצוות על ההחזר, האם הוא
26 צודק, האם מדובר בסכומים גדולים ובמקרה כזה האם הם שולמו בפועל או טרם שולמו. על
27 פי רוב, במקרים בהם כספי המזונות "כבר נאכלו", כך שחיוב האישה להחזיר כספים אלה
28 בשלב מאוחר יותר עלול לגרום לפגיעה כלכלית, לא יורה בית המשפט על השבת הכספים
29 האמורים. ראו: בע"מ 4589/05 פלוני נ' פלוני (2005). (להלן - "בע"מ 4589/05"); בע"מ
30 3315/12 פלוני נ' פלונית (2012); ע"א 125/86 סימונוב נ' סימונוב (1986) (להלן - "עניין
31 סימונוב"); רמ"ש (י-ם) 43377-03-13 פ' נ' פ' (2013), והאזכורים שם; כדברי כב' השופט
32 רובינשטיין בבע"מ 4589/05, השיקול המרכזי המנחה את בית המשפט לעניין זה, הוא השפעת
33 הקיזוז על רווחת בן הזוג והילדים, והרי לא אחת יארע שהכספים שנפסקו ביתר כבר נצרכו,
34 ואם יקוזזו אחורנית עלולה להיווצר מחסור במשפחה. ראו גם: ע"א 5446/91 עגור נ' עגור

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

14 יולי 2020

תלה"מ 18-09-35663 פלוני נ' פלונית

1 עם זאת, גם לשיטתו, עדיין ייתכנו מקרים בהם לא יהיה מנוס מהשבת מזונות
2 שהתברר כי שולמו ביתר.

3
4 69. כזה הוא המקרה שבפניי, שהרי בנסיבות דנן, לנוכח יכולתה הכלכלית הגבוהה של האם,
5 שהודתה כי היא אישה אמידה, הרי גם אם המזונות ששולמו ביתר על ידי האב נאכלו, נדמה
6 כי לו אורה על השבתם, לא יהא כל חשש לפגיעה באם או בקטינות כתוצאה מכך, ולא יביא
7 הדבר למחסורן של אלה. שהרי, דמי המזונות אותם שילם האב לאם עד כה היוו שבריר זניח
8 מהכנסתה החודשית של האם, והדעת נותנת שתשלומם או אי תשלומם לא השפיע כהוא זה
9 על יכולותיה הכלכליות.

10
11 70. אשר על כן הנני מורה כדלקמן:

- 12
13 א. חיוב האב במזונות הבת XX מבוטל החל מיום הגשת התביעה, הוא יום 20.9.2018.
14
15 ב. החל מיום הגשת התביעה מופחת חיוב האב לשלם לאם בגין מזונות התאומות לכדי סך 600
16 ₪ לחודש, עבור כל אחת מהן, וזאת עד הגיען לגיל שש שנים, שאז ייפסק חיוב האב לשלם
17 לאם סכום זה בגין מזונותיהן.
18
19 ג. החל מיום הגשת התביעה תחולק קצבת הילדים המתקבלת מאת המוסד לביטוח לאומי בין
20 הצדדים בחלקים שווים ביניהם.
21
22 ד. בכפוף לאמור בס"ק א' - ג' לעיל ימשיך לחול האמור בסעיפים 4 - 9, 11, 13 לפסק הדין
23 למזונות.
24
25 ה. הסכומים אותם קיבלה או גבתה האם ביתר מאז הגשת התביעה דנן, ועד מועד פסק דין זה,
26 יושבו על ידה לאב בתוך 30 יום.
27
28 ו. האם תישא בהוצאות האב בסך 15,000 ₪.

29
30 ניתן היום, כב' תמוז תש"פ, 14 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

31
32 נמרוד פלקס, שופט, סגן נשיא